

Biroul permanent al Senatului
Bp 305 12.06.2005

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea
Art.148 alin.1 lit.h) din Codul de procedură penală**

Analizând **propunerea legislativă pentru modificarea Art.148 alin.1 lit.h) din Codul de procedură penală**, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B.P.305 din 09.06.2005,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu sugestia ca, la dezbaterea acesteia să fie avute în vedere și următoarele:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea lit.h) a alin.1 al art.148 din Codul de procedură penală, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

În Expunerea de motive se argumentează că elaborarea proiectului a fost determinată de necesitatea reformulării textului supus modificării, întrucât prin conținutul său „crează posibilitatea realizării unor abuzuri de către procurori și judecători”, iar pe de altă parte „intră în conflict direct cu normele constituționale, precum și cu dispozițiile privind arestarea preventivă care sunt dispuse în special de art.5 alin.3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului”, document care face parte din dreptul intern.

În argumentarea proiectului, inițiatorii invocă prevederile lit.c) a alin.1 al art.5 din Legea nr.30/1994 privind ratificarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale la această convenție, precum și art.20 alin.(2) din Constituția României, republicată.

2. Prin obiectul de reglementare, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Pe fond, precizăm faptul că **prezumția de nevinovăție** - ca principiu de bază al procesului penal - este activă până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare, iar **măsura arestării preventive** anticipează, deși nu în mod absolut sau definitiv, vinovăția persoanei cercetate. Absolutizarea celor de mai sus ar conduce la concluzia că în procesul penal ar fi posibilă numai emiterea **mandatului de executare a pedepsei**. O astfel de concluzie, ar fi însă inacceptabilă pentru politica penală a statelor și ar produce consecințe negative, juridice și sociale, în ce privește dinamica fenomenului criminalității. De aceea, toate legislațiile penale moderne consacră prezumția de nevinovăție dar reglementează, în același timp, instituția măsurilor preventive, inclusiv a arestării preventive, în cursul procesului penal, **înainte de momentul persoanei cercetate**.

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, adoptată la Roma la 4 noiembrie 1950 și ratificată de România la 18 mai 1994, exprimă tocmai această concepție generală în materie, făcând o corectă aplicare a principiului prezumției de vinovăție. În mod logic, Convenția se referă și la cazuri privind săvârșirea de infracțiuni, când persoana cercetată poate fi supusă unor constrângeri sau restrângeri a libertății.

4. În propunerea legislativă se susține că textul în materie din Convenție ar fi mai favorabil decât cel din Codul de procedură penală.

Este de principiu însă că, pentru cel în cauză, este mai favorabil textul care prevede, pentru luarea măsurii arestării preventive, **cât mai multe condiții**. În Expunerea de motive se arată că textul Convenției nu cuprinde vreo condiție pentru aplicarea lui. Dimpotrivă, textele din Codul de procedură penală impun expres mai multe condiții cum sunt: existența probelor sau indiciilor temeinice că cel în cauză a săvârșit infracțiunea (art.143); prevederea în legea penală pentru fapta săvârșită a anumitor pedepse și, în orice caz, a pedepsei închisorii mai mare de 4 ani; existența unor probe privind pericolul concret pentru ordinea publică în cazul lăsării în libertate a inculpatului (art.148 alin.1 lit.h), în timp ce textul Convenției se referă doar la „ **motive verosimile**” sau la „**bănuiala că s-a săvârșit o infracțiune ...**”. Cea mai vizibilă urmare a aplicării automate a celor două criterii ar fi **extinderea** posibilității luării măsurii arestării preventive și în cazurile în care, pentru fapta săvârșită, legea penală ar prevedea pedeapsa închisorii **sub 4 ani**.

5. Referitor la trimiterea la **art.136 din Codul de procedură penală** din textul propus prin proiect, semnalăm că acesta nu se referă la condițiile legale sau împrejurările de fapt pentru luarea măsurii

arestării preventive, ci la **criteriile alegerii măsurii preventive aplicabile**, dintre cele expres enumerate în alin.1 al aceluși text.

6. În ce privește redactarea și tehnica legislativă, semnalăm următoarele:

a) După titlul proiectului, trebuia menționată **formula introductivă** consacrată, astfel:

„Parlamentul României adoptă prezenta lege”.

b) Având în vedere obiectul de reglementare și conținutul propunerii legislative, acesta trebuia exprimat sub forma unui **Articol unic**.

De asemenea, ținând seama că intervenția legislativă operează numai asupra lit.h) din structura alin.1 al art.148 din Codul de procedură penală, republicat, cu modificările și completările ulterioare, urmează să se elimine mențiunea:

“(1) Măsura arestării inculpatului poate fi luată dacă sunt întrunite condițiile prevăzute în art.143 și numai în vreunul din următoarele cazuri:”.

Ca urmare, partea introductivă a **articolului unic** trebuie reformulat, astfel:

„**Articol unic**. - Litera h) a alineatului 1 al articolului 148 din Codul de procedură penală, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.78 din 30 aprilie 1997, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:”.

În textul nou propus, expresia „Art.136 alin.(8) din prezenta lege”, urmează să fie redată sub forma „art.136 alin.8”, deoarece în legea în cauză alineatele nu sunt numerotate.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 485/24.06.2005